

Vierpas

April 2008

Zeeuwse gesprekskring voor vrijzinnig gelovigen

Op dinsdag 22 april bespreken wij onderling ons praatpapier over: "Religieuze ervaring, ontmoeting met het Heilige". Het dagblad Trouw heeft de afgelopen twee jaar wekelijks een rubriek gepubliceerd waarin lezers hun 'religieuze ervaringen' beschreven. Wat is een religieuze ervaring en wat doet die ons?

Wij beginnen onze bijeenkomst om 12 uur in Hotel de Nieuwe Doelen, Loskade 3, Middelburg met een gezamenlijke lunch (€ 8). Daarna bespreken wij het praatpapier per tafel en eindigen met een plenaire discussie. Om 14 uur sluiten we af.

Belangstellenden kunnen zich tot één dag tevoren aanmelden bij de secretaris, tel 626147 of e-mail gmlolier@zeelandnet.nl

Opbrengst
collecte voor
Stichting Kamma
op 2 maart:
€ 310,-

Pictogram...

We hebben al eerder gezien, dat de vierpas prima dienst kan doen als "fotolijstje": Zo tref je overal op het Palais Jacques-Cœur als verwijzing zijn naam St. Jacobsschelpen aan. Ik vermoed dat Jacques zelf hier op de uitkijk staat en dat de schelp een "naamplaatje" is – een pictogram dus eigenlijk.

Palais Jacques-Cœur, Bourges, Frankrijk

Overigens: Toen ik nog eens goed naar het hart op de foto van de vorige keer keek, viel me nog iets anders op: Ik denk dat het hier ging om een hartschelp (kokkel). Evengoed nog steeds een naam-pictogram, maar misschien dus zelfs met een dubbele bodem. Had deze man connecties in Yerseke? Of gewoon in Les Sables d'Olonne?

Wim Wattel

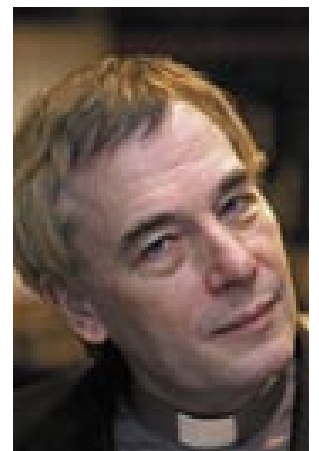
Spagaatlezing: Onze stilte, Uw lofprijzing

Op **maandag 14 april** spreekt **dr. Antoine Bodar** over dit onderwerp in de Zeeuwse Bibliotheek. Aanvang 19.30 uur. Toegangsbewijzen zijn verkrijgbaar bij DE DRUKKERIJ, de Zeeuwse Bibliotheek, en (voor zover beschikbaar) aan de zaal. Spreker: Dr. Antoine Bodar, priester, doctor in de filosofie. Hij studeerde geschiedenis, kunstgeschiedenis, pers-wetenschappen, theologie en

rechtswetenschappen. Momenteel verblijft hij grotendeels in Rome, studierend aan het Pauselijk priestercollege.

Onderwerp:

De inleiding gaat over het verkeren bij de Heer, wat eenvoudig openen van het hart beduidt.

Uit de kerkenraad

Gemeenteavond 5 maart 2008

De jaarlijkse gemeenteavond in de Wandelkerk en de Koorkerk is in goede sfeer verlopen. Ondanks het vroege aanvangstijdstip van 19.00 was er een grote opkomst. Deze opkomst was nog groter in het openbare tweede gedeelte van het programma; de lezing en de discussie rond het boek van Klaas.

Klaas gaf een boeiende uitleg over zijn boek. In de discussie kwamen zowel positieve aanvullingen, kritische vragen als getuigenissen van een andere geloofsopvatting naar voren. Verheugend was dat alles zich afspeelde in een positieve sfeer. Als afsluiting is er nog lang nagepraat met een glas in de Wandelkerk.

Bob Viveen

Classisvergadering

De leiding van de PKN de heren de Feijter en Plaisier hebben in de pers eerst openlijk, later meer impliciet opgeroepen tot een kerkordelijke aanpak van Klaas Hendrikse, predikant van de Koorkerkgemeenschap in Middelburg. Deze aanpak zou moeten lopen via de regionale vergadering de Classis. Eind februari vergaderde de Classis Walcheren van de PKN. Het bestuur van

Foto's in deze Vierpas zijn gemaakt door Nienke Boogert

Witte Pasen 2008!

Feestelijk ontbijt

de classis had een strak scenario opgezet. De vergadering begon met een geestelijke overdenking door een dominee uit Arnemuiden. Deze trok hiervoor een half uur!! uit. Het ene na andere dogma passeerde met de boodschap, als je dit niet deelt dan is voor jou geen plaats in de herberg, pardon PKN.

Bij de behandeling van de notulen bleek, dat in de vorige vergadering (waarvoor wij als Koorkerkgemeenschap niet uitgenodigd waren) was besloten tot een kerkordelijk gesprek met mijn kerkenraad over de geloofsopvattingen van Klaas Hendrikse. Op mijn opmerkingen, dat wij voor een gesprek altijd open staan, maar dat wij het kerkordelijk karakter niet begrijpen en het vreemd vinden dat wij in de krant moeten lezen dat er zo'n gesprek komt en tot deze notulen wij totaal niets officieel gehoord hebben, komt alleen een onduidelijk antwoord. Het is nu eenmaal besloten. Overigens is het gesprek om mij niet bekende redenen uitgesteld tot april.

Bob Viveen

Trugkieke "Ieder mens is een verhaal, altijd de moeite waard."

Het kan moeilijk zijn om met een familielid of goede kennis in gesprek te blijven naarmate deze persoon ouder wordt. De wereld wordt kleiner, de herinnering vervaagt.

Het kan moeilijk zijn om met jongere mensen (bijvoorbeeld je kleinkinderen) in contact te komen omdat ze in zo'n totaal andere wereld leven en zich maar moeilijk in kunnen leven in jouw verhaal.

Misschien is het een idee om in zo'n situatie samen aan een levensboek te werken.

Een levensboek is een bonte verzameling van (fragmenten van) verhalen over gebeurtenissen, van foto's, knipsels en andere teksten of plaatsjes uit iemands leven. De beleving en de betekenis van die verhalen staan centraal. Het gaat om positief verwerkte herinneringen. Het is het mooiste wanneer een levensboek gemaakt wordt door de betrokkene zelf, maar als (klein)zoon of dochter of gewoon als goede kennis kun je er ook iemand bij helpen en nèt dat zetje geven...

Er zijn verschillende mogelijkheden om een levensboek vorm te geven. De vorm kan afhangen van je interesse, maar ook kan in de ene levensfase de ene vorm beter

2

Agenda

6 april:

Mevr. da. C.J. Jacobs.

13 april:

Ds. K. Hendrikse.

God-als-werkwoord: verzoenen.

"God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende".

Raadselachtig actueel.

20 april:

Ds. J.F. Klijnsma.

27 april:

Ds. K. Hendrikse.

God-als-werkwoord: liefhebben.

Drie lezingen zondag. De eerste, uit 1 Johannes 4, lijkt niet zo moeilijk - Geliefden, laten wij elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een ieder, die liefheeft, is uit God geboren en kent God. Wie niet liefheeft, kent God niet, want God is liefde - maar is bij nader inzien helemaal niet zo eenvoudig. Want als God liefde is, is liefde dan ook God?

De tweede, uit Mattheüs 22, maakt het er niet makkelijker op - Een wetgeleerde vroeg hem: Meester, wat is het grote gebod in de wet? Jezus antwoordde: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult

Agenda

uw naaste liefhebben als uzelf.-

En de derde, uit Mattheüs 5, maakt het ongeveer onmogelijk -Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten. Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief- Dat gaat wel héél erg ver. Is dat ook bedoeld?

Programma voor de kinderen:

6 april: Iets leuks voor allen, door Annelies de Bruin.

13 april: Film: Hanneke; oppas: Henny Schaaapman.

20 en 27 april: Bibliodrama, Truus de Gaaij.

We drinken samen koffie "volgens plan" bij de diensten van **6 en 20 april**. En waarschijnlijk zal dat ook op **13 en 27 april** mogelijk zijn.

Noodhulp Kenia

Zoals al in de vorige Vierpas is aangekondigd, wordt op **zondag 6 april** in alle kerken van de PGM gecollecteerd voor humanitaire hulp aan de slachtoffers van de onlusten van de afgelopen maanden in Kenia. Gireren is ook mogelijk: Postbank 456 Kerk in Actie.

7 april: Dagelijks bestuur

16 april: Gesprekskring: Op zoek naar de graal

passen (bijvoorbeeld een uitwisseling van verhalen met (klein)kinderen via internet), terwijl op een ander moment een andere vorm aan de orde is (bijvoorbeeld een losbladige multo-map met daarin fragmenten uit het levensverhaal).

Een levensboek is een boek dat in ontwikkeling blijft: verhalen worden verteld en herverteld. Het boek is pas af wanneer iemand overlijdt.

Hoewel:

Wat blijft er over van een verhaal wanneer het is afgelopen?... Een nieuw verhaal. (Elie Wiesel)

Levensboek voor iedereen

Voor ieder mens kan een levensboek waarde hebben.

Met name ouderen hebben veelal de behoefte om terug te kijken op hun leven. Soms om de balans op te maken, soms om gebeurtenissen, anekdotes of speciale momenten door te geven. Het kan allemaal een plaats krijgen in het levensboek.

Voor ouderen die te maken krijgen met geestelijke achteruitgang ondersteunt een levensboek hun herinneringsproces en helpt het hen in contact te blijven met hun eigen geschiedenis en zo hun identiteit te bewaren. Het boek bevat aanknopingspunten voor een gesprek voor bezoekers (familieleden, bekenden, vrijwillig(st)ers). Dat helpt als een gesprek niet meer vanzelf gaat en maakt het gemakkelijker om op bezoek te blijven komen zodat de dreigende kloof van het geestelijke en sociale isolement enigszins kan worden overbrugd.

In de jaren 2000 – 2004 kreeg vanuit de afdeling Binnenland van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland het "Project Levensboek" vorm.

De grondslag van het project is "de positie van ouderen met versluijrende geestkracht/dementie en het verlangen

dat zij de waardigheid van hun uniek-zijn behouden".

Voor informatie kunt u ook terecht bij de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland, tel. (030) 880 1886, of www.pkn.nl/werken-meteenlevensboek/

De leden van de bezoejgroep helpen u graag met het maken van een begin.

Wim Wattel

Chauffeurs gezocht

Sinds enkele jaren bestaat de voedselbank Walcheren. Opgezet door vrijwilligers met diverse achtergronden. Aanvankelijk benutte men een leegstaande school in Middelburg, maar sinds 2006 heeft men op het industrieterrein Arnestein de beschikking over een goed uitgeruste hal.

Maakte men in de beginjaren gebruik van eigen auto's, ook dat is verleden tijd; nu heeft men twee busjes.

In de regio kunnen bij diverse bedrijven, winkels en boerderijen levensmiddelen worden opgehaald. Ook gaat men wekelijks naar Rotterdam, Bergen op Zoom en Terneuzen om daar artikelen te halen of te brengen. Tussen de voedselbanken onderling bestaat een levendige ruilhandel.

De spullen worden in de loods opgeslagen en een keer per week worden er voedselpakketten (onveer 180) samengesteld. Die gaan vrijdag naa de diverse verdeelpunten in Middelburg, Vlissingen en Veere. Daar worden ze door de cliënten opgehaald.

Nu is de situatie zo, dat er behoefte is aan "nieuwe chauffeurs". Enkele vrijwilligers zijn afgevallen en de werkzaamheden zijn toegenomen. Het rijbewijs voor personenauto is voldoende om met de busjes te rijden.

Voordat je daadwerkelijk gaat rijden, krijg je eerst instructie door een ervaren rijinstructeur.

Ook is het zo, dat je altijd met tweetallen in een busje rijdt.

De werkzaamheden zijn veelal een dagdeel per week. Je kunt zelf aangeven wanneer je kunt. Maandelijks wordt een werkschema opgesteld.

Is er door dit stukje je belangstelling gewekt, neem dan contact op met Gert-Jan van Geldere, tel. 06 18404785, de algemeen coördinator van de voedselbank Walcheren.

Henk Kappers

Remonstranten – een kennismaking

In dit tweede artikeltje ga ik in op de verschillen in geloofsopvattingen tussen de Remonstranten en de toenmalige Gereformeerde Kerk en de PKN.

Voor, tijdens en kort na de Dordtse Synode waren de verschillen in de geloofsopvattingen klein, maar gericht op een wezenlijk gedeelte van de geloofsbelijdenis: de predestinatie. De Remonstranten waren van mening dat de mens de vrijheid had om de genade Gods te aanvaarden of te verwerpen. Zij waren tegen de belijdenisdwang die voorschreef wat er geloofd moest worden. Geleidelijk aan namen gewetensvrijheid en verdraagzaamheid tegenover andersdenkenden een steeds grotere plaats in. In de loop van de tijd zijn de Remonstranten beschuldigd van vele ketterijen. Maar pas in de 19e eeuw werden onder invloed van het Modernisme de opvattingen steeds vrijzinniger. De stevige worteling in het Evangelie en het uitdrukkelijk verlangen om Kerk te zijn en geen Vereniging zijn altijd gebleven.

De remonstranten gingen hun eigen weg, met als motto: Eenheid in het nodige, vrijheid in het onzekere, in alles de liefde.

Vanaf het begin hebben de Remonstranten geen vaste belijdenisgeschriften of dogma's gekend. Weliswaar schreef Episcopius, de eerste grote theoloog van de RB, in 1621 een Belijdenis of Verklaring, maar dat was uitdrukkelijk een voorlopig stuk, bedoeld "als een vuurbaken", een persoonlijke leidraad voor het geloof. Een tweede Remonstrantse geloofsbelijdenis is geschreven in 1940 en door de Algemene Vergadering (het hoogste bestuursorgaan) aanvaard. Deze belijdenis bedoelde een steun in de rug te zijn in tijden van grote nood en had geen bindende kracht. Tenslotte heeft de RB na een voorbereidingstijd van 10 jaar en een interne discussie van ruim een jaar in 2006 een derde belijdenis aangenomen. Dit keer om intern en extern beter te kunnen uitleggen wat de Remonstranten geloven, zonder voortdurend terug te vallen op wat ze niet geloven. Uiteraard heeft ook deze belijdenis geen bindende kracht. De Remonstranten konden en kunnen op twee manieren toetreden tot de RB: door zelf een belijdenis te schrijven (vroeger veelal op 18 jarige leeftijd) of door de Beginselverklaring te ondertekenen.

Deze luidt sinds 1999 aldus: De Remonstrantse Broederschap is een geloofsgemeenschap die, geworteld in het evangelie van Jezus Christus en getrouw aan haar beginsel van vrijheid en verdraagzaamheid, God wil eren en dienen.

Remonstranten kennen geen sacramenten. Doop, maaltijd en levensverbintenis worden gezien als symbolische handelingen tijdens de liturgie. Zowel de kinderdoop als de volwassenendoop is geen "rite tot toetreding", maar een algemeen christelijk teken van toewijding. De RB heeft dan ook geen doopleden. Deze doop wordt wel door de andere kerken erkend. Men hoeft bij toetreding tot een andere kerk niet te worden overgedoopt.

Remonstranten houden een "open" avondmaal, waaraan eenieder die daartoe behoefte voelt, al dan niet lid van enige kerk, kan deelnemen. De frequentie verschilt per gemeente. Het wordt vooral gezien als een teken van verbondenheid met elkaar en de gemeente, en met de wereld om ons heen.

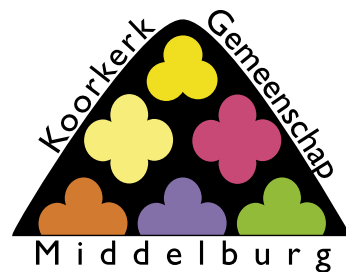
Al in 1989 hebben de Remonstranten in hun Kerkorde het hoofdstuk "Huwelijksinzegening" vervangen door "Inzegening van levensverbintenissen". Hieronder vallen ook verbintenissen tussen partners van hetzelfde geslacht.

Over het algemeen zullen de remonstrantse diensten een open karakter hebben naar cultuur en maatschappij. Naast Bijbelteksten wordt gebruik gemaakt van teksten uit andere wereldreligies, maar ook van gedichten en literatuur. De diensten zijn soms traditioneel, maar nooit dogmatisch in uitleg. Vaak gericht op de actualiteit. De preek is er niet om kennis over te dragen maar geeft stof tot overdenking.

Binnen de RB is er plaats voor mensen met diverse overtuigingen. Zeer gelovige of zelfs vrome Remonstranten kunnen naast randkerkelijken en "ietsisten" lid zijn van eenzelfde gemeente. Men erkent en eerbiedigt elkaars opvattingen. Voor de Koorkeergemeenschap is dit niets nieuws, voor sommige PKN-gemeenten misschien wel. De laatste decennia is het verschil in geloofsopvattingen tussen de verschillende kerken steeds kleiner geworden, al zijn aan beide zijden nog uitersten te vinden.

Na een periode als waarnemer bij het Samenop-Weg proces betrokken te zijn geweest besloten de Remonstranten zich niet aan te sluiten en alleen verder te gaan. Ze waren er niet van overtuigd dat zij zaken als het homohuwelijk en het open avondmaal, essentieel voor de Remonstranten, zouden kunnen handhaven in de nieuwe kerk. Dat deze kerk de "artikelen tegen de Remonstranten" niet wenste te schrappen heeft ook niet echt geholpen om de Remonstranten binnen te halen. (wordt vervolgd)

Thilly van der Rijst-Ribbius, lid van de Remonstrantse Gemeente Midden Zeeland

Colofon

Koorkeergemeenschap

Middelburg;

Predikant ds. K. Hendrikse,

Amnestylaan 45, 4336 LB Middelburg, tel. 0118-611335;

Secr. a.i Dhr. R.F.E. Oldenzel,

Vliedstraat 3, 4535 HA

Terneuzen, tel. (0115) 623147, e-

mail: Oldenzielfidder@hotmail.com

Postadres scriba:

Dhr. J. Tillema, Parelduiker-

hof 29, 4332 DA Middelburg,

tel. (0118) 626892 e-mail: joop.

tillema@wanadoo.nl Website:

www.middelburgsekerken.nl;

RGMZ, secr. H.E.E. Benjamins,

tel 0118-629867; email:

heeb@zeelandnet.nl

Koster mevr. M.J. Jongerius,

de Ruyterstraat 71, 4335 GJ,

Middelburg, tel. 0118-637065;

Organist

dhr. L.C. de Broekert, Dam 54,

4331 GL Middelburg,

tel. 0118-614737;

Autodienst mevr. J. Kleinepier,

tel. 0118-627867;

Verhuur kerkgebouw:

Fam. Kooiman,

tel. 0118-629216.

Redactie Nieuwsbrief:

Jaap Evertse,

tel. 0118-501406 email:

jw.evertse@hetnet.nl

Layout Nieuwsbrief:

Janny Bil-Goudzwaard

tel. 0118-593278

VVPM (Postbankrek. 148233)

en van de wijkkas van de Koorkeergemeenschap (Postbankrek. 218595)

RGMZ Postbank 630321 t.n.v. penningmeester RGMZ Middelburg